

Ηράκλειο: 24/01/13
Αριθ.Πρωτ : 5

Προς: Πίνακα Αποδεκτών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
Δημοκρατίας 35, Α Όροφος
Τ.Κ. 713 06 – Ηράκλειο Κρήτης
Τηλέφωνο & Fax: 2810343906 - 2810223303
Email: geoteepk@otenet.gr
<http://www.geoteepk.gr>

ΘΕΜΑ: Θέσεις Παραρτήματος για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων

Σας διαβιβάζουμε τις θέσεις Παραρτήματος για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων, όπως ήδη διατυπώθηκαν στα πλαίσια της ανοικτής διαβούλευσης όπου το Παράρτημα μας πήρε μέρος.

Ο Πρόεδρος της Δ.Ε.

Δρ Αλέξανδρος Στεφανάκης

Θέσεις Παραρτήματος για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων

Ιανουάριος 2013

Γενικά:

Η γεωργία σήμερα πιο επιτακτικά παρά ποτέ αποτελεί αναπτυξιακό πυλώνα αιχμής, τόσο για την Ε.Ε όσο και για την χώρα μας, αφού μπορεί να εξασφαλίσει τη διατροφική ασφάλεια και επάρκεια του πλανήτη σε τρόφιμα, να δημιουργεί θέσεις εργασίας και να διατηρεί ζωντανό και υγιή τον κοινωνικό και οικονομικό ιστό στην περιφέρεια.

Είναι κατ' επανάληψη προβεβλημένο από την επιστημονική κοινότητα και όχι μόνο, ότι στην προάσπιση της δημόσιας υγείας, στην πρόληψη σοβαρών νοσημάτων και στην προστασία του περιβάλλοντος βιοτικού και αβιοτικού, σημαντικό μερίδιο κατέχει η διαδικασία παραγωγής αλλά και η κατανάλωση ασφαλών τροφίμων.

Το παρόν σχέδιο δράσης, απόρροια απαίτησης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, εστιάζει πρωτίστως στην δημόσια υγεία και στην προστασία του περιβάλλοντος και δευτερευόντως αγγίζει τα θέματα της παραγωγής ασφαλών - υγιεινών τροφίμων που σημειωτέον αθροιστικά όλα αυτά αποτελούν τα πρωτάγματα της νέας ΚΑΠ 2013-2020.

Θεωρούμε ως ΓΕΩΤΕΕ παράρτημα Κρήτης ότι το ΥΠΑΑΤ θα έπρεπε να αναδεικνύει ως κυρίαρχο στόχο του εν λόγω σχεδίου δράσης, την **παραγωγή πιστοποιημένων ασφαλών και υγιεινών προϊόντων – τροφίμων** από **επαγγελματίες παραγωγούς** που υποστηρίζονται **τεχνικά** από **εξειδικευμένους γεωργικούς συμβούλους** και **επιστημονικά και ερευνητικά ιδρύματα** και ακολουθούν μεθοδολογίες στην παραγωγική διαδικασία σχετικές με την πρόληψη κινδύνων και πιέσεων στην δημόσια υγεία και το περιβάλλον.

Το παρόν σχέδιο ενώ διαρθρώνεται σε 11 ενότητες στην πραγματικότητα εστιάζει στην εξής μία, που σχετίζεται με την κατάρτιση. Υπάρχει η αίσθηση της πάλης με τον χρόνο προκειμένου να προλάβουμε τις ασφυκτικές προθεσμίες. Αν όμως επικρατήσει αυτή η λογική δυστυχώς η διαδικασία θα εξελιχθεί ως μια μηχανή έκδοσης πιστοποιητικών που δεν θα υπηρετήσει κανένα πραγματικό σκοπό.

Η ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή του σχεδίου δράσης όπως εμφανίζεται σήμερα διασφαλίζεται μόνο αν ληφθούν σοβαρά υπόψη τα παρακάτω:

- Ο επιτελικός χαρακτήρας της Δ/σης Φυτοπροστασίας του ΥΠΑΑΤ μπορεί να υπάρχει, αλλά θα πρέπει αυτή να επικουρείται επιστημονικά από Δίκτυο Ιδρυμάτων/ Επιστημόνων (ερευνητικά ιδρύματα, ΑΕΙ) για ειδικά θέματα κατά περίπτωση, για τεκμηρίωση θέσεων κ.ά.
- Ο ρόλος του Μπενακείου ΦΙ στο σύνολο των δράσεων είναι απαραίτητο να αναβαθμισθεί για λόγους εξειδίκευσης επιστημονικού προσωπικού, μακρόχρονης εμπειρίας στα θέματα και ειδικού σχετικού ρόλου και ερευνητικών προγραμμάτων στο αντικείμενο μέχρι σήμερα.
- Ο ρόλος του ερευνητικού προσωπικού και των Ινστιτούτων του ΕΘΙΑΓΕ πρέπει να είναι εμφανής, διαφορετικά αγνοείται σημαντικός εθνικός πλούτος.
- Η απαραίτητη διασύνδεση της κατάρτισης στην Ο.Χ.Γ.Φ με την απόκτηση του πράσινου πιστοποιητικού και την κατοχύρωση του αγροτικού επαγγέλματος.
- Η διευρυμένη ηλικιακή σύνθεση των τελικών χρηστών – παραγωγών (18-70), η μειωμένη ενσωμάτωση της χρήσης Η/Υ στην ενδοχώρα, το χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο των παραγωγών – τελικών χρηστών (μεγάλο ποσοστό αγραμμάτων ή αποφοίτων ΥΕ).
- Η απαραίτητη αξιολόγηση του συστήματος κατάρτισης βάσει των αποτελεσματικότητας του με μετρήσιμους αντικειμενικούς δείκτες (π.χ μείωσης ποσοτήτων εισροών σε παραγωγικές διαδικασίες, κ.λ.π) που θα αποτυπώνονται και θα παρακολουθούνται.

Αποφυγή μετατροπής σε μηχανισμό διαχείρισης κοινοτικών κονδυλίων που θα αντιλαμβάνεται την αποτελεσματικότητα του σαν ποσοστό απορρόφησης αυτών, όπως δυστυχώς συμβαίνει με αντίστοιχα του Ε.Κ.Τ

- Η μειωμένη αποτελεσματικότητα της απαίτησης για ενημέρωση του κοινού (με ανακοινώσεις) για τις επεμβάσεις φυτοπροστασίας εξαιτίας του κατακερματισμένου κλήρου
- Η διαφοροποίηση στις απαιτήσεις για κατάρτιση για καλλιεργητές που κατέχουν πολύ μικρές εκτάσεις ή για ερασιτέχνες χρήστες που καλλιεργούν τον κήπο τους για οικογενειακές και μόνο ανάγκες.
- Η μη άσκηση της θεσμοθετημένης αλλά εν τοις πράγμασι παραμελημένης και ουδόλως ελεγχόμενης εφαρμογής της συνταγογράφησης.
- Η μη ενεργοποίηση μέχρι σήμερα του θεσμού του γεωργικού συμβούλου και η διαφαινόμενη απεμπλοκή του από την τεχνική στήριξη της παραγωγικής διαδικασίας
- Η ελλιπής εμπλοκή της τοπικής αυτ/σης α' και β βαθμού μέσα από τις διαδικασίες ενημέρωσης , την δια βίου μάθηση με τις αποκεντρωμένες δομές της
- Η μη ύπαρξη σχεδίων ορθολογικής διαχείρισης υδατικών πόρων για τον προσδιορισμό αλλά και τον έλεγχο των δεικτών και την παρακολούθηση των πιέσεων των υδροφόρων και των επιφανειακών υδάτων

Συνολικά κρίνουμε ότι το παρόν σχέδιο νόμου κινείται σε θετική κατεύθυνση. Σε κάθε τμήμα σχεδόν του παρόντος Σχεδίου Δράσης υπάρχει αναφορά σε μελλοντικές οδηγίες που θα εκδώσει η ΣΕΑ οι οποίες μπορεί να βελτιώσουν ή και να αλλάξουν εντελώς την φυσιογνωμία του νόμου που θα ψηφιστεί μετά την διαβούλευση. Είναι απαραίτητο να υπάρξει διαβούλευση για όλες τις σημαντικές αποφάσεις που απαιτούνται για την εφαρμογή του παρόντος και το Παράρτημα μας θα συμμετάσχει και στην συζήτηση των εφαρμοστικών αποφάσεων.

Το ΓΕΩΤΕΕ Π. Κρήτης παραθέτει τις παρατηρήσεις του και κατά ενότητα όπως ακολουθεί.

ΤΜΗΜΑ Α: Κατάρτιση

Γενικά σχόλια:

Α. Ο στόχος που τίθεται για να εκπαιδευτεί το 33% των «αρκετών εκατοντάδων χιλιάδων ατόμων» σε όλη την χώρα κατά έτος και ιδιαίτερα το πρώτο έτος είναι υπερβολικά δύσκολος – προϋποθέτει ένα πλήρως οργανωμένο σύστημα, από την ύλη επιμόρφωσης μέχρι τις δομές και τους εκπαιδευτές-. Αν σε αυτό προσθέσουμε και την δυνατότητα της ΣΕΑ να ολοκληρώσει το σύστημα κατάρτισης ως 26/11/2013 (δηλαδή αυτή η ημερομηνία να είναι η εναρκτήρια για την κατάρτιση) ο στόχος του 33% για το 2013 γίνεται ουτοπικός.

Να επαναδιατυπωθεί ο στόχος της εκπαίδευσης ως εξής:

- 20% των χρηστών το πρώτο έτος μετά την ολοκλήρωση του συστήματος κατάρτισης (πχ. έως 26/11/2014) με έμφαση από περιοχές με εντατικές καλλιέργειες που θα καθοριστούν σε περιφερειακό επίπεδο.
- 35% των χρηστών τον δεύτερο χρόνο (πχ. έως 26/11/2015)
- 45% των χρηστών τον τρίτο χρόνο. (πχ. έως 26/11/2016)

Η ημερομηνία μετά την οποία θα απαγορεύεται η χορήγηση γεωργικών φαρμάκων σε μη κατόχους πιστοποιητικού κατάρτισης θα είναι με βάση το παραπάνω παράδειγμα στις 26/11/2016.

Β. Σύμβουλοι για την ορθή χρήση των γεωργικών φαρμάκων, την ολοκληρωμένη διαχείριση των καλλιεργειών, την προστασία της υγείας των χρηστών και καταναλωτών και του περιβάλλοντος δεν μπορεί να είναι άλλοι από τους αναφερόμενους στο άρθρο 35 παρ. 13 του 4036/2012 οι οποίοι διαθέτουν την επιστημονική κατάρτιση που απέκτησαν σπουδάζοντας 4 ή 5 έτη στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην χώρα μας. Είναι αστείο να θεωρήσει κάποιος ότι το σύστημα κατάρτισης των 60 ωρών που θα θεσπίσει η ΣΕΑ θα είναι ισοδύναμο των σπουδών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Γ. Η κατάρτιση στην ορθολογική χρήση γεωργικών φαρμάκων από τους επαγγελματίες χρήστες να αποτελέσει τμήμα της κατάρτισης για την απόκτηση των Πράσινου Πιστοποιητικού

Ειδικές :

παρ. 2, σελ. 5, αναφέρεται "Οι σύμβουλοι ολοκληρωμένης φυτοπροστασία στη χώρα μας δεν απαιτείται νομοθετικά να έχουν συγκεκριμένο τίτλο σπουδών και δεν έχουν καταγραφεί στο σύνολό τους. Παρόλα αυτά εκτιμάται ότι η πλειοψηφία των συμβούλων ολοκληρωμένης καταπολέμησης διαθέτουν τίτλο σπουδών αντίστοιχο με αυτόν των υπευθύνων καταστημάτων εμπορίας γεωργικών φαρμάκων".

Υπάρχει όμως ο θεσμός του γεωργικού συμβούλου και ως τέτοιοι μπορούν να πιστοποιηθούν Γεωπόνοι, Δασολόγοι και Κτηνίατροι. Οπότε θα πρέπει ως σύμβουλοι ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας να νοούνται μόνο γεωτεχνικοί, σύμφωνα και με τα κατοχυρωμένα επαγγελματικά τους δικαιώματα, οι οποίοι άλλωστε διαθέτουν και τη σχετική εκπαίδευση.

Συνεπώς θα πρέπει να γίνουν και μια σειρά από σχετικές αλλαγές στο προσχέδιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης. Δεν απαιτείται σχετική αρχική κατάρτιση, αφού το αντικείμενο ήδη καλύπτεται από το πρόγραμμα σπουδών, αλλά μόνο **συμπληρωματική κατάρτιση** για επικαιροποίηση των γνώσεων τους.

παρ. 3.3, σελ. 6, απαλοιφή του "Η θέσπιση συστήματος χορήγησης πιστοποιητικού για τους συμβούλους που ο βασικός τίτλος σπουδών τους δεν εμπίπτει στους αναφερόμενους στο άρθρο 35, παράγραφος 13 του ν.4036/2012 (ΦΕΚ Α' 8)".

παρ. 5.2, σελ. 8. Αναφέρεται "Οι δομές δύνανται να παρέχουν κατάρτιση εκπαιδευτών στο σύνολο των θεμάτων του Παραρτήματος Β' του ν.4036/2012 ή σε ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω κεφάλαια". Πρόταση για αλλαγή : Οι δομές εκπαίδευσης να παρέχουν κατάρτιση εκπαιδευτών στο σύνολο των θεμάτων του Παρ. Β του Ν. 4036/2012.

παρ. 5.3, σελ. 9. Αναφέρεται μέγιστος αριθμός ωρών κατάρτισης, αλλά δεν αναφέρεται ελάχιστος αριθμός ωρών κατάρτισης. Ομοίως στο Τμήμα Α, **παρ. 6.4, σελ. 12.**

παρ. 6.1, σελ. 10, διαγραφή ολόκληρο το Β, (η πέμπτη και η έκτη γραμμή)

παρ. 6.5 Γ, σελ. 12.

1. Υπάρχει ασάφεια τελικά ποιος φορέας εκπαιδεύει τους εκπαιδευτές (ΑΕΙ, ΤΕΙ, δημόσιοι φορείς εποπτευόμενοι από το ΥΠΑΤ ή το πρώην ΕΚΕΠΙΣ?)
2. Τι διασύνδεση υπάρχει με το «**ερμειτικά κλειστό σύστημα**» του μητρώου εκπαιδευτών ενηλίκων του ΕΚΕΠΙΣ με το μητρώο εκπαιδευτών ορθολογικής χρήσης φυτοπροστατευτικών του ΥΠΑΑΤ?
3. Η απαίτηση για 5ετή εμπειρία αποκλείει πολλούς συναδέλφους από την εκπαίδευση επαγγελματιών χρηστών. 2ετής εμπειρία είναι μάλλον επαρκής.

παρ. 6.8, σελ. 13-14. Σε περίπτωση διαπίστωσης παράνομης χρήσης γεωργικών φαρμάκων να γίνεται αυτόματα αφαίρεση του πιστοποιητικού κατάρτισης του επαγγελματία χρήστη και όχι μετά από απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

παρ. 6.9, σελ. 14, να διαγραφεί.

παρ. 7.1.2. «πρόγραμμα συμπληρωματικής κατάρτισης». Να συμπληρωθεί η παράγραφος: «Για τον ίδιο σκοπό δημιουργείται και λειτουργεί ηλεκτρονική βάση δεδομένων στην οποία έχουν πρόσβαση οι εγγεγραμμένοι διανομείς και σύμβουλοι με όλες τις σχετικές επικαιροποιημένες πληροφορίες».

Παρ. 8 σελ. 16 «Χορήγηση πιστοποιητικού κατάρτισης»

Το πιστοποιητικό θα πρέπει να χορηγείται με αδιάβλητη διαδικασία που διασφαλίζεται η αξιοκρατία, και η εύκολη προσβασιμότητα των παραγωγών που δεν έχουν υψηλό μορφωτικό επίπεδο.

Θα πρέπει να υιοθετηθούν μεθοδολογίες αξιολόγησης (θεωρητική και πρακτική) ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο των καταρτιζομένων αλλά και την ηλικία τους.

Σαφώς η ηλεκτρονική θεωρητική αξιολόγηση (παρόμοια με την αξιολόγηση των γνώσεων για Η/Υ) αποτελεί αδιάβλητη διαδικασία αλλά όχι εύκολα προσιτή από όλους.

Θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο δημιουργίας επιτροπών για την πρακτική αξιολόγησης και το άθροισμα των δυο εξετάσεων να αποτελεί το τελικό αποτέλεσμα του πιστοποιητικού.

παρ. 8.3 σελ. 17. Δομές δια βίου μάθησης που θα πληρούν τις προδιαγραφές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

ΤΜΗΜΑ Β: Απαιτήσεις για τις πωλήσεις των γεωργικών φαρμάκων

Α. Δεν υπάρχει αναφορά της υποχρέωσης που απορρέει από το εν ισχύ άρθρο 7α παράγραφος 2 του 2538/97 με βάση το οποίο απαγορεύεται η λιανική πώληση ΦΠΠ χωρίς γραπτή συνταγή γεωπόνου. Θα πρέπει να προστεθεί.

Β. Να προστεθεί η υποχρέωση του χρήστη να επιδείξει πιστοποιητικό επιθεώρησης I έως III όπως προσδιορίζεται στο τμήμα Δ του παρόντος (σελ. 24) με έναρξη από την ημερομηνία που η ΣΤΕΕΕΓΦ θα είναι σε θέση να χορηγεί αυτά τα πιστοποιητικά.

Γ. Θεσμική προϋπόθεση η εμπλοκή και κατοχύρωση του ρόλου του ΓΕΩΤΕΕ επί του θέματος, με την έκδοση άδεια ασκήσεως επαγγέλματος ή άλλου πιστοποιητικού κλπ

ΤΜΗΜΑ Γ: Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση

Τμήμα Γ, σελ. 21. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ανάδειξη των κινδύνων, ενοχοποιώντας τη χρήση γεωργικών φαρμάκων και μη αναδεικνύοντας την αξία της ορθολογικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων στην παραγωγή ασφαλών τροφίμων.

Πέραν των καθ' ύλην αρμοδίων φορέων όπως ορίζονται, απαιτείται και η εμπλοκή άλλων τοπικών φορέων ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του τόπου. : Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Σχολεία, Πολιτιστικοί Σύλλογοι, κ.λ.π

Ενημερωτικές εκπομπές σε ώρες υψηλής τηλεθέασης αφού και μικρού κόστους διαδικασία θα είναι και θα απευθύνεται σε όλες τις ηλικίες.

ΤΜΗΜΑ Δ: Επιθεώρηση του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων

1. σελ. 24. Στο πεδίο εφαρμογής δεν αναφέρονται τα επιδαπέδια ψεκαστικά (ψεκαστικά χωρίς δεξαμενή). Στο πεδίο εφαρμογής ελέγχου των νεφελοψεκαστήρων και των ψεκαστήρων αγρού με βυτίο άνω των 100 lit να ενταχθούν και τα ψεκαστικά μηχανήματα που δεν φέρουν βυτίο αλλά αντλούν από δεξαμενές ή βαρέλια. Επίσης είναι σημαντική για την υγεία του χρήστη η καλή κατάσταση της επινώτια ψεκαστήρας (16-20 lit) η οποία επομένως θα πρέπει να ελέγχεται.
2. Θέσπιση κινητών συνεργείων ελέγχου, δημόσιου χαρακτήρα
3. Τα τμήματα αγροτικών μηχανημάτων και αγροτικού εξηλεκτρισμού των περιφερειών μπορούν να αποτελέσουν δομές σε περιφερειακό επίπεδο ΣΤΕΕΕΓΦ
4. Δυνατότητα ίδρυσης Δημοτικών ΚΤΕΑΕ (Κέντρα Τεχνικού ελέγχου Αγροτικού Εξοπλισμού) συμπεριλαμβανομένου και του ψεκαστικού εξοπλισμού επειδή ο εξοπλισμός της εφαρμογής των γεωργικών φαρμάκων συνδέεται άμεσα με τα γεωργικά μηχανήματα πάσης φύσεως, προτείνεται για την πρόληψη αγροτικών ατυχημάτων
5. Αξιοποίηση και εφαρμογή των κανόνων που ισχύουν σήμερα στη Ολοκληρωμένη διαχείριση, για την απόκτηση πιστοποιητικού στα παραγόμενα προϊόντα.
6. Το εργαστήριο Αναφοράς θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις επαρκούς ανθρώπινου δυναμικού και υλικοτεχνικής υποδομής.

ΤΜΗΜΑ Ε: Αεροψεκασμοί

σελ. 26. Οι αεροψεκασμοί να επιτρέπονται μόνο για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας ή σε έκτακτες περιπτώσεις εκτεταμένων προσβολών στις καλλιέργειες που θα μπορούσε να προκαλέσει σοβαρές ζημιές. Εκτέλεση των αεροψεκασμών με ευθύνη των Περιφερειακών Κέντρων Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου και των κατατόπους Διευθύνσεων Αγροτικής Ανάπτυξης. Για την εκτέλεση των αεροψεκασμών θα υποβάλλεται τεκμηριωμένο αίτημα προς τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ. Η διαδικασία για την έγκριση των αεροψεκασμών να ολοκληρώνεται σε μία εβδομάδα.

Ειδικά για την Κρήτη προτείνουμε να μην επιτρέπεται σε καμία γεωργική περιοχή παρά μόνο για τις ανάγκες προστασίας δασικών εκτάσεων από προσβολές (π.χ πιτυοκάμψη πεύκων) και μόνο με βιολογικά σκευάσματα και επείτα από σχετική εισήγηση της αρμόδιας δ/νσης Δασών και έγκριση από το ΥΠΑΑΤ σε συνεργασία με το ΥΠΕΚΑ

ΤΜΗΜΑ ΣΤ: Ενημέρωση του κοινού

1. Ενημέρωση και των δήμων προκειμένου να αναρτάται ανακοίνωση στα σημεία ανακοινώσεων της τοπικής κοινότητας.
2. Συντονισμός μεταξύ των καλλιεργητών ομοειδών, όμορων καλλιεργειών για ταυτόχρονη εφαρμογή φυτοπροστασίας.
3. Η ύπαρξη μετακινούμενου ψεκαστικού νέφους αντιστρατεύεται την δυνατότητα για ανάπτυξης Βιολογικής Καλλιέργειας , φυσικών καλλιεργητών σε γειτονικούς αγρούς. Να προστεθεί στο τμήμα «ενημέρωση επαγγελματιών» η υποχρέωση του επαγγελματία χρήστη που ψεκάζει με τουρμπίνες να λαμβάνει και να εκτελεί από την ΔΑΟΚ τις απαραίτητες συστάσεις για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων μόλυνσης τυχόν γειτονικών βιολογικών καλλιεργειών.

ΤΜΗΜΑ Ζ: Ειδικά μέτρα για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και του πόσιμου νερού

1. Η αποτύπωση σε γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών των γεωλογικών δεδομένων και των πηγών υδροληψίας σε σχέση με τις καλλιεργούμενες εκτάσεις και η πρόβλεψη των κινδύνων μόλυνσης ανάλογα με το γεωλογικό υπόβαθρο.
2. Η παρακολούθηση διεθνώς αποδεκτών δεικτών για την μόλυνση των υπόγειων υδροφορέων και των επιφανειακών εδαφών από φυτοπροστατευτικά.
3. Ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ των δομών του ΥΠΑΑΤ (ΠΕΓΕΑΛ) και Τμημάτων Υδροοικονομίας & Περιβάλλοντος των Περιφερειών για την παρακολούθηση των συγκεκριμένων δεικτών ανά περιοχή.
4. Απαγόρευση χρήσης φυτοπροστατευτικών σε περιοχές με διαπερατά γεωλογικά υπόβαθρα.
5. Απαγόρευση αεροψεκασμών με χημικά σκευάσματα σε περιοχές πέριξ υδάτινων ταμιευτήρων

ΤΜΗΜΑ Η: Μείωση της χρήσης γεωργικών φαρμάκων ή των κινδύνων τους σε ειδικές περιοχές

1. Σταδιακή οριοθέτηση βιοκαλλιεργούμενων περιοχών ανά δήμο με απαγόρευσης χρήσης χημικών φυτοπροστατευτικών.
2. Αποκλειστική εφαρμογή ολοκληρωμένης διαχείρισης παραγωγής ή βιολογικής Γεωργίας εντός περιοχών NATURA 2000
3. Απαγόρευση χρήσης χημικών φυτοπροστατευτικών δίπλα σε ταμιευτήρες νερού και σε πηγές υδροληψίας

ΤΜΗΜΑ Θ: Χειρισμός και αποθήκευση των γεωργικών φαρμάκων και διαχείριση των συσκευασιών τους και του εναπομείναντος γεωργικού φαρμάκου

Στο κεφάλαιο αυτό δεν υπάρχει κανένα απολύτως σχέδιο δράσης! Όλοι οι αναγκαίοι χειρισμοί που αφορούν Αποθήκευση – αραίωση- ανάμειξη των ΦΠΠ, χειρισμός εναπομείναντος γεωργικού φαρμάκου & συσκευασιών, εναπομείναντος ψεκαστικού διαλύματος, καθαρισμός εξοπλισμού, και διαχείριση κενών συσκευασίας, παραπέμπονται σε μελλοντικές διαδικασίες που θα εκδοθούν από την ΣΕΑ. Είναι λοιπόν απαραίτητο να τεθούν σε διαβούλευση πριν την εφαρμογή τους.

Να ληφθούν υπόψη οι κανόνες που ισχύουν για τις ομάδες παραγωγών που εφαρμόζουν ολοκληρωμένη διαχείριση, με την επέκταση της εφαρμογής και στους μεμονωμένους χρήστες.

Να ληφθούν υπόψη αποτελέσματα ερευνητικών διεθνών προγραμμάτων που προτείνονται από τα ΑΕΙ, ΤΕΙ ή τα ερευνητικά ινστιτούτα

1. **παρ. Ε, σελ. 37.** Για τη διαχείριση των κενών συσκευασίας, να γίνεται συγκέντρωση των κενών συσκευασιών σε σχετικούς κάδους στα καταστήματα εμπορίας αγροτικών εφοδίων και τους συνεταιρισμούς. Υπεύθυνη για τη συλλογή και τη διαχείριση των συσκευασιών να είναι εταιρία, στα πρότυπα της ανακύκλωσης των χάρτινων συσκευασιών και των ηλεκτρικών συσκευών. Το κόστος ανακύκλωσης της συσκευασίας να είναι ενσωματωμένο στη τιμή του προϊόντος.
2. Να προστεθεί η υποχρέωση των εταιρειών διακίνησης ΦΠΠ να διαθέτουν μαζί με το κάθε σκεύασμα το κατάλληλο υλικό μέτρησης – μεζούρα, ανάλογα με την συσκευασία: σκόνη ή υγρό, μικροσυσκευασία προορισμένη να εφαρμοστεί με επινώτια ψεκαστήρα ή επαγγελματική συσκευασία που εφαρμόζεται με διάλυση σε πάνω από 100 lit νερό.
3. Για τα ληγμένα ή εναπομείναντα ΦΠΠ: επιστροφή τους στο σημείο αγοράς του προϊόντος εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, και μετέπειτα διοχέτευση του στο επίσημο κανάλι εξουδετέρωσης του (ανακύκλωση, καταστροφή κλπ)

ΤΜΗΜΑ Ι: Ολοκληρωμένη Φυτοπροστασία

Σχετικά με το σύστημα γεωργικών προειδοποιήσεων (Τμήμα Ι, παρ. Β.6, σελ. 41), πέρα από την αύξηση των αυτόματων μετεωρολογικών σταθμών και το σχετικό εκσυγχρονισμό του συστήματος θα πρέπει να εγκατασταθούν δίκτυα παγίδευσης για την παρακολούθηση των πληθυσμών σημαντικών εχθρών των καλλιεργειών και επιτόπιες επισκέψεις για την παρακολούθηση της εξέλιξης των ασθενειών στον αγρό.

Στην βάση των προτάσεων Του ΓΕΩΤΕΕ Π.Κ για την Δακοκτονία

1. Ο εντοπισμός περιοχών πιλότων που θα παρακολουθείται με παγιδotheσία η εξέλιξη του εντόμου καθόλη την διάρκεια του έτους και η διασύνδεση των δεδομένων τους με αυτά των υπόλοιπων περιοχών προκειμένου να δημιουργηθεί **μαθηματικό μοντέλο πρόγνωσης**.
2. Χρήση των δεδομένων όλων μετεωρολογικών σταθμών που υπάρχουν σε κάθε περιοχή (Κέντρου Προστασίας Φυτών, Δήμων Ενώσεων κ.λ.π)
3. **Στατιστική επεξεργασία** όλων των δεδομένων των προηγούμενων ετών για την διεξαγωγή συμπερασμάτων ανά περιοχή.
4. Αποτύπωση όλων των παραπάνω σε σύστημα GIS που εξελισσόμενο θα δίνει την δυνατότητα λήψης αποφάσεων σε πραγματικό χρόνο. Η χρήση προγράμματος γεωγραφικών πληροφοριών με ακριβή αποτύπωση παρελθουσών μετρήσεων πληθυσμών και προσβολών καρπού όπου και όσο διάστημα χρόνου υπάρχουν, μετρήσεων 12-μηνης παρακολούθησης πτήσεων σε επιλεγμένα σημεία, αλλά και κλιματικών στοιχείων. Από ένα τέτοιο σύστημα, μαζί με την ημερήσια 'τροφοδοσία' με τρέχοντα στοιχεία, θα προκύψουν:
 - Οι πλέον 'επικίνδυνες' περιοχές (hotspots) για εντατικότερη παρακολούθηση.
 - Οι τυπικές περιοχές ως ενδεικτικές ευρύτερων τάσεων της περιόδου.
 - Η ελάττωση των θέσεων παγίδων.
 - Οι προβλέψεις για επεμβάσεις, με μεγαλύτερο χρόνο για προετοιμασία, σε σχέση με απλές τοπικές μετρήσεις παγίδων, δειγματοληψιών καρπού και ωρίμανσης ωοθηκών
5. **Ανάδειξη του ρόλου του τομεάρχη** ως ο επιστήμονας που θα παρακολουθεί τα εξελικτικά στάδια τόσο του καρπού όσο και του εντόμου σε συνδυσμό με τα μετεωρολογικά δεδομένα προκειμένου να δίνει οδηγία ψεκασμού όσο πιο έγκαιρα γίνεται. Επίσης θα είναι υπεύθυνος να κρίνει την αναγκαιότητα τοπικού ψεκασμού ή να προτείνει ψεκασμό κάλυψης από τους παραγωγούς. Η επιλογή της θέσης των παγίδων είναι **ευθύνη** του τομεάρχη και όχι από του παγιδοθέτη.
6. **Απρόσκοπτη δυνατότητα αναγνώρισης** του τομέα από κάθε τομεάρχη προκειμένου να επιτελέσει το παραπάνω επιστημονικό του έργο με επάρκεια.
7. Τροποποίηση της διαδικασίας του διαγωνισμού της ανάθεσης των εργολάβων ψεκασμού με απαίτηση
 - Κριτήριο για την ανάθεση η **συμφερότερη** προσφορά όπου θα αξιολογούνται παράμετροι που θα έχουν τεθεί ενιαία σε επίπεδο περιφέρειας (π.χ αποδεικτικά εμπειρίας και καλής εκτέλεσης ανάλογων έργ, αποδεικτικά για τον τεχνολογικό εξοπλισμό, κ.λ.π)
 - Συμμετοχή **εργοληπτών δημοσίων έργων φυτοπροστασίας**
 - **Ενιαία** ανώτερη προσφερόμενη τιμή ανά ελαιόδενδρο σε κάθε χωριό.
8. Διασύνδεση της **αποτελεσματικότητας** του ψεκασμού με την **αποζημίωση** του εργολάβου.
9. **Έγκαιρη προμήθεια** όλων των ποσοτήτων των φυτοπροστατευτικών και ελκυστικών προκειμένου να αποφεύγονται καθυστερήσεις.

10. Εξέταση όλων των ερευνητικών δεδομένων για την απωθητική δράση που παρουσιάζουν κάποια από τα επιλεγμένα εντομοκτόνα αμέσως μετά τον δολωματικό ψεκασμό.
11. **Εναλλαγή των ελκυστικών** σε κάθε ψεκασμό γιατί εμφανίζεται σε μελέτες ότι ο δάκος αναπτύσσει εθισμό στην κατ' εξακολούθηση χρήση της ίδιας ελκυστικής ουσίας. Οφείλει να ελέγχεται η οξύτητά της κατά την παραλαβή της αλλά και κατά την διάρκεια της αποθήκευσης. Υπάρχει περίπτωση επειδή ακριβώς δεν ελέγχεται να δημιουργεί αντίθετα αποτελέσματα από τα αναμενόμενα. Σημαντικό θέμα επίσης είναι οι συνθήκες αποθήκευσης των εντομοκτόνων και των ελκυστικών μετά την παραλαβή των.
12. Η επιλογή **περιοχών πιλότων** μια σε κάθε Π.Ε αρχικά, όπου θα εφαρμοστεί η καταπολέμηση του δάκου με την μέθοδο της **μαζικής παγίδευσης** προκειμένου να υπάρχουν πέρα από τα πειραματικά δεδομένα και δεδομένα σε μεγαλύτερη έκταση. Κρίσιμος παράγων είναι το κόστος των παγίδων και της τοποθέτησης σε επίπεδο ελαιοκομικής περιόδου. Το **κόστος αγοράς** πρέπει να αποτελέσει στοιχείο ιδιαίτερα σοβαρής διαπραγμάτευση για πολύ μεγάλες προμήθειες (η προμήθεια των παγίδων να γίνεται από την Περιφέρεια) και η ανάρτηση μπορεί να εξεταστεί το ενδεχόμενο να αποτελεί ευθύνη των παραγωγών.
13. **Ανάρτηση** σε επιλεγμένα και σταθερά σημεία των ανακοινώσεων του εργολάβου για τα δρομολόγια που θα ακολουθούν τα συνεργεία ψεκασμού
14. **Κινητοποίηση** των τοπικών παραγόντων και πρωτίστως των ίδιων των παραγωγών για τον έλεγχο της διαδικασίας των ψεκασμών.
15. **Η τεκμηρίωσης της αναγκαιότητας των επεμβάσεων και οι εγγραφές των παραμέτρων των επεμβάσεων** πρέπει να είναι συμβατές με την **Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Καλλιεργειών** και τις διαδικασίες **Ιχνηλασιμότητας**. Η δακοκτονία, ως η μεγαλύτερη δράση φυτοπροστασίας στη χώρα, δεν είναι πλέον ανεκτό να βρίσκεται εκτός διαδικασιών Ολοκληρωμένης Διαχείρισης.
16. **Η εκπαίδευση του προσωπικού και η κατάρτιση όλων των καλλιεργητών**, σε θέματα **αποτελεσματικότητας και ασφάλειας προσώπων και περιβάλλοντος** (όπως απόρριψη πλεονασμάτων ψεκαστικού υγρού και κενών συσκευασίας, drift κ.ά.) έχει κορυφαία σημασία. Πόροι μπορούν να αντληθούν άμεσα από το Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης για ανάπτυξη Εκπαιδευτικών Πακέτων και τη λειτουργία των Προγραμμάτων Εκπαίδευσης κατά περίπτωση για Τομεάρχες/ Εποχιακούς Γεωπόνους, παγιδοθέτες, ψεκαστές.

ΤΜΗΜΑ Κ: Δείκτες

1. Ανάπτυξη Παγίδων παθογόνων
2. Ανάπτυξη – καλλιέργεια Φυτών δεικτών
3. Παρακολούθηση μετρήσιμων παραμέτρων παρακολούθησης της ποιότητας των νερών.
4. Μείωση των ποσοτήτων φυτοπροστατευτικών σε επίπεδο Π.Ε
5. Μείωση του αρ. των κρουσμάτων δηλητηριάσεων
6. Αύξηση του αρ. στρ. που καλλιεργούνται με φιλοπεριβαλλοντικές μεθόδους
7. Αύξηση των δεικτών βιοποικιλότητας (χλωρίδας και πανίδας μιας περιοχής)